CRNA GORA
ZAVOD ZA STATISTIKU
**S A O P Š T E NJ E**
Broj: 3
Podgorica, 16. januar 2019. godine

Prilikom korišćenja ovih podataka navesti izvor

# Indeks potrošačkih cijena (CPI)
## *Decembar 2018. godine(p)*

### Prosječna godišnja inflacija u 2018. godini iznosila je 2,6%

*Mjesečna inflacija u decembru 2018. godine, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je -0,6%, dok su potrošačke cijene u odnosu na isti mjesec prethodne godine bile u prosjeku više za 1,6%. Najveći uticaj na negativnu mjesečnu stopu inflacije imali su pad cijena: goriva i maziva za motorna vozila; odjeće; povrća; mesa; cipela i ostale obuće; ostalih prehrambenih proizvoda. Stopa rasta potrošačkih cijena u periodu januar-decembar 2018. godine u odnosu na isti period prethodne godine iznosila je 2,6%.*

*Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni pad cijena zabilježen je u grupama: Odjeća i obuća (-3,4%); Prevoz (-3,1%); Hrana i bezalkoholna pića (-0,1%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (-0,1%); Komunikacije (-0,1%); Rekreacija i kultura (-0,1%), dok je rast cijena zabilježen u grupama: Hoteli i restorani (1,4%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (0,3%); Zdravlje (0,2%); Ostala dobra i usluge (0,1%).*

*Cijene ostalih proizvoda i usluga nijesu se bitnije mijenjale.*

*Pozitivne godišnje stope inflacije u decembru 2018. godine zabilježene su u grupama: Alkoholna pića i duvan (6,4%); Hoteli i restorani (3,2%); Prevoz (2,3%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (2,0%); Hrana i bezalkoholna pića (1,5%); Ostala dobra i usluge (1,5%); Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana (0,9%); Komunikacije (0,9%), dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Odjeća i obuća (-1,4%); Rekreacija i kultura (-1,1%); Zdravlje (-0,4%).*

**Grafik 1. Godišnje i mjesečne stope inflacije (CPI)**

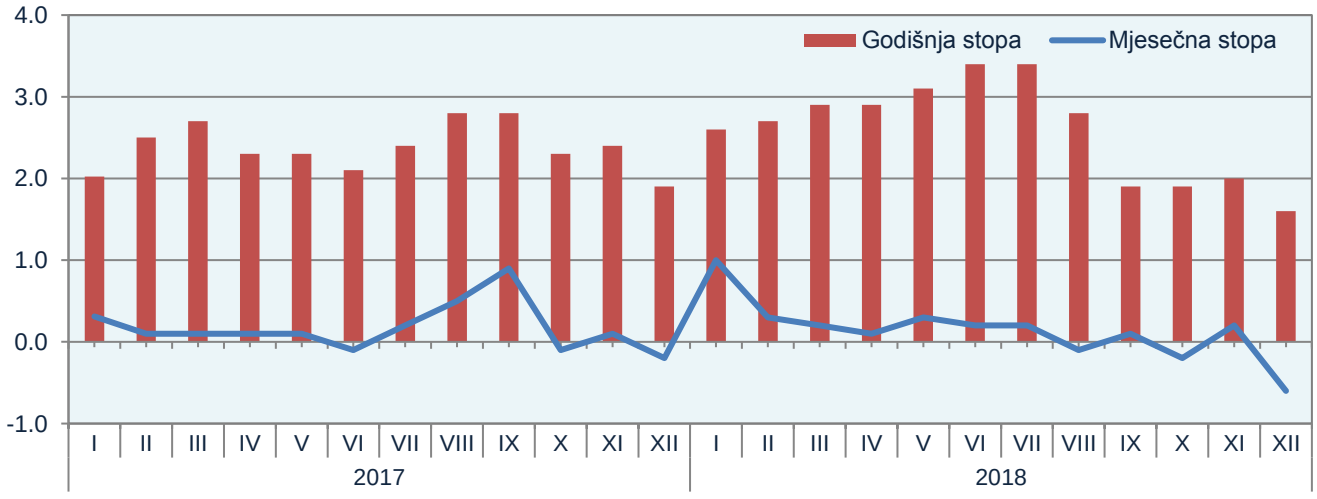


*(p) - Preliminarni podaci*

## Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

| | Naziv | Ponderi ‰ | Dec 2018 Ø 2015 | Dec 2018 Nov 2018 | Dec 2018 Dec 2017 | Jan-Dec 2018 Jan-Dec 2017 |
|---|---|---|---|---|---|---|
| **00** | **CPI - ukupno** | ***1000,0*** | **4,6** | **-0,6** | **1,6** | **2,6** |
| 01 | Hrana i bezalkoholna pića | *341,1* | 1,6 | -0,1 | 1,5 | 0,4 |
| 02 | Alkoholna pića i duvan | *40,4* | 27,0 | 0,0 | 6,4 | 19,5 |
| 03 | Odjeća i obuća | *86,1* | 8,7 | -3,4 | -1,4 | 3,8 |
| 04 | Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva | *154,0* | 4,7 | 0,3 | 2,0 | 0,8 |
| 05 | Namještaj, oprema za domaćinstvo i rutinsko održavanje stana | *39,4* | -0,7 | -0,1 | 0,9 | 0,9 |
| 06 | Zdravlje | *40,8* | 4,6 | 0,2 | -0,4 | 0,1 |
| 07 | Prevoz | *109,4* | 5,8 | -3,1 | 2,3 | 5,7 |
| 08 | Komunikacije | *48,5* | 1,6 | -0,1 | 0,9 | 1,4 |
| 09 | Rekreacija i kultura | *32,0* | -1,6 | -0,1 | -1,1 | -0,6 |
| 10 | Obrazovanje | *18,7* | 0,0 | 0,0 | 0,0 | 0,0 |
| 11 | Hoteli i restorani | *47,6* | 11,0 | 1,4 | 3,2 | 5,0 |
| 12 | Ostala dobra i usluge | *42,0* | 2,9 | 0,1 | 1,5 | 1,3 |

## Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), decembar 2018.

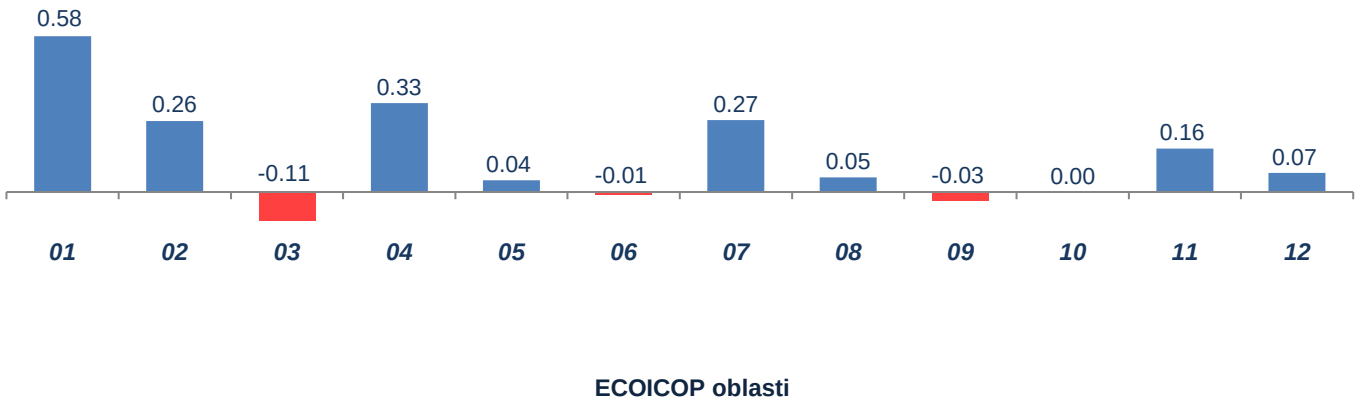

## Tabela 2. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, dec. 2018.

| ECOICOP | Naziv grupe | Ponderi ‰ | Mjesečna inflacija % | Uticaj u procentnim poenima |
|---|---|---|---|---|
| 1120 | Usluge smještaja | *19,0* | 2,7 | 0,05 |
| 0454 | Čvrsta goriva | *31,0* | 1,3 | 0,04 |
| 0111 | Hljeb i žitarice | *54,3* | 0,4 | 0,02 |
| 0114 | Mlijeko, sir i jaja | *74,1* | 0,2 | 0,02 |
| 1111 | Restorani, kafei i slično | *28,6* | 0,5 | 0,01 |
| 0122 | Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća | *11,0* | 0,9 | 0,01 |
| 0119 | Prehrambeni proizvodi n.d.s. | *8,0* | -1,1 | -0,01 |
| 0321 | Cipele i ostala obuća | *37,4* | -0,6 | -0,02 |
| 0112 | Meso | *91,0* | -0,4 | -0,04 |
| 0117 | Povrće | *33,7* | -1,4 | -0,05 |
| 0312 | Odjeća | *47,9* | -5,7 | -0,27 |
| 0722 | Gorivo i mazivo za motorna vozila | *51,4* | -6,3 | -0,33 |

## Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, dec. 2018.

| ECOICOP | Naziv grupe | Ponderi ‰ | Godišnja inflacija % | Uticaj u procentnim poenima |
|---|---|---|---|---|
| 0117 | Povrće | *33,7* | 11,8 | 0,40 |
| 0451 | Električna energija | *80,2* | 2,6 | 0,23 |
| 0220 | Duvan | *27,4* | 6,2 | 0,18 |
| 0732 | Prevoz putnika drumom | *20,5* | 7,1 | 0,15 |
| 0454 | Čvrsta goriva | *31,0* | 4,5 | 0,15 |
| 0722 | Gorivo i mazivo za motorna vozila | *51,4* | 2,5 | 0,14 |
| 0114 | Mlijeko, sir i jaja | *74,1* | 1,6 | 0,14 |
| 0122 | Mineralna voda, bezalkoholna pića, sokovi od voća i povrća | *11,0* | 8,7 | 0,10 |
| 0561 | Kratkotrajna dobra za rutinsko održavanje domaćinstva | *14,3* | 6,6 | 0,10 |
| 0830 | Telefonske i telefaks usluge | *44,3* | 1,7 | 0,08 |
| 0321 | Cipele i ostala obuća | *37,4* | 1,6 | 0,07 |
| 0211 | Žestoka alkoholna pića | *6,8* | 9,8 | 0,07 |
| 0112 | Meso | *91,0* | 0,5 | 0,07 |
| 0711 | Motorna vozila | *7,5* | -3.4 | -0.02 |
| 0733 | Vazdušni prevoz putnika | *3,6* | -7.0 | -0.02 |
| 0820 | Telefonska i telefaks oprema | *3,6* | -7.5 | -0.03 |
| 0111 | Hljeb i žitarice | *54,3* | -0.8 | -0.03 |
| 0116 | Voće | *20,3* | -6.5 | -0.13 |
| 0312 | Odjeća | *47,9* | -3.8 | -0.17 |

## METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

**Indeksi potrošačkih cijena** (CPI) su jedan od najvažnijih makroekonomskih indikatora i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009. godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori.

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, kao i penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

*Indeks potrošačkih cijena* se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

*Ponderi* koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju shodno Kalendaru objavljivanja statističkih podataka.

**Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije** pokazuje koliko je data grupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% (10*5%=0,5% - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene ljekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% (12*0,5%=0,06% - pošto je učešće ljekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Poslednji objavljeni podatak se smatra **preliminarnim** i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka.

**Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)**
**81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2, telefon (+382) 20 230-811; telefaks (+382) 20 230-814**

*Saopštenje pripremio:*
**Miroslav PEJOVIĆ**
**Tel. +382-20-231-004**
**contact@monstat.org**